

2/691-9065/21690

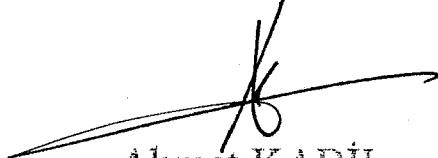
ANAYASA	ARTISI
TR	eski
Tarih: 13. 2. 2001	
Sayı: 07-01/113	

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

657 Sayılı Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılması
Hakkında Kanun Teklifim ve gerekçesi ilişikte sunulmuştur.

Gereğini arz ederim.

Saygılarımla. 13/2/2001

Ahmet KABİL
Rize Milletvekili

GEREKÇE

M.E.B. Çıraklık Eğitimi Genel Müdürlüğüne bağlı çıraklık ve halk eğitimi merkezlerinde ücretli ders görevi verilerek çalıştırılan kadrosuz ücretli usta öğrenciler, halen 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 89 uncu maddesine göre çıkarılan 16.12.1998 tarih ve 23555 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren, 02.12.1998 tarih ve 98/12120 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı eki Milli Eğitim Bakanlığı Öğretmen ve Yöneticilerinin Ders ve Ek ders saatlerine ilişkin Esasların 9 uncu maddesine göre istihdam edilmektedirler.

Hiçbir sosyal güvenceleri olmadan kendilerine ders görevi verilerek çalıştırılan ücretli usta öğreticiler, 23 Mayıs 1984 tarihinde Bakanlığımız ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı yetkilileri arasında yapılan bir toplantı sonucunda sigorta işlemleri ile ilgili konu incelenmiş, toplantı sonucu düzenlenen tutanak, 30 Mayıs 1984 tarih ve 491306 sayılı Sosyal Sigortalar Kurumu Genel Müdürlüğü'nün yazısıyla Bakanlığımıza bildirilmiştir.

Bu protokol sonucu ücretli usta öğreticilerin 8 saatlik çalışma süreleri 1 gün kabul edilmek suretiyle 1 ay için prime esas gün sayıları hesaplanarak sigortalı yapılmışlardır. Ancak; 1475 sayılı İş Kanununun 2869 sayılı Kanunla değiştirilen 61 inci maddesine göre, bir günlük çalışma süresi 7,5 saat olarak belirlenmiş olup, sigorta primlerinin hesabında prim ödeme gün sayısı; çalışılan aylık toplam saat sayısının 7,5 saate bölünerek belirlenecektir.

Kadrosuz usta öğreticiler; sadece sosyal güvenlikleri açısından, 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununa tabi olup, çalıştıkları sürece ve 7,5 saatlik çalışma süreleri 1 gün kabul edilerek, sigorta primleri yatırılmaktadır. Bu uygulamayla; ücretli usta öğreticilerin çalışırken ve emekli olmaları durumunda, sağlık hizmetlerinden yararlanmaları amaçlanmıştır.

Bunun dışında; 1475 sayılı İş Kanununa tabi işçi olmadıklarından, emekli olmaları halinde kıdem tazminatı hakları bulunmamaktadır.

Ücretli usta öğreticilerin bu sigorta primi gün sayıları ile emekli olmalarının zor olduğu Bakanlığınızca da bilinmektedir. Bu sebeple; diğer işçi ve memur çalışanları gibi emekli olmalarının sağlanması ve mağduriyetlerinin giderilmesi bakımından, sigorta primlerinin 30 gün üzerinden yatırılması sağlanmalıdır.

Necite olarak;

1- Ders ücreti ile çalışan kadrosuz usta öğreticiler her yıl bir başka yerde görev alıyor, genelde uzak köylere gidip kalıyor ve buralarda sevkle hizmet veriyor, yaz aylarında çalışıp ücret almıyor diye ücretleri %50 fazlasıyla tahakkuk ettirilirdi. Bu uygulama kaldırılarak bu noktada mağdur edildiler.

2- Kadrosuz usta öğreticilerin çalıştıkları her gün için bir günlük sigorta primi ödeniyor ve bu hesaplara 120 gün prim ödeyenler yıl boyunca sağlık sigortasından yararlanıyordu. Maliye Bakanlığının bir yazısı ile yeni bir uygulama getirildi. Ders ücretiyle çalışan usta öğreticilerin aylık çalışma gün sayısı fiili çalıştıkları gün hesabı ile değil de ayda çalıştıkları toplam saatin 8'e bölünmesi ile elde edilen gün belirlenmektedir.

Örnek: günde 5, haftada 25 ve ayda 100 saat çalışan bir usta öğreticinin toplam çalışma süresi 20 gün iken bu usta öğreticinin çalışma süresi S.S.Kurumuna ($100:8=12.5$) 12.5 gün olarak bildirilmektedir.

Ayrıca önceden sigortalı kişi, sigortanın başladığı günden itibaren hastalık sigortasından istifade ederdi. Son değişiklikler nedeniyle Halk Eğitimde çalışan usta öğreticiler ne çalıştığı süre ne de daha sonra artık hastalık sigortasından istifade edememektedir.

Adım ettiğimiz kadrosuz usta öğrenciler tam hafta çalışıyor fakat işçilerin yararlandığı sosyal haklardan yararlanamıyor, hafta sonu ücretini hak etmiyor. Eğer bir düzenleme ile hafta sonu ücretine hak kazanabilinse bir öğretim yılında 120 günü doldurup sigortadan yararlanabilirler. Bu yolla aldıkları ücretlerde bir iyileşme olur.

Bütün yurda yayılan Halk Eğitim kursları bilhassa kırsal alanda önemli bir eğitim faaliyetini gerçekleştirir. Bir araya gelen kursiyerler, öğretmenin rehberliği ve birbirlerini etkileme yöntemi ile toplum kalkınmasına katkıda bulunuyorlar. Ayrıca bu kurslar, sağlık ve tarım alanında hizmet veren kuruluşların Halk Eğitim çalışmalarını içinde önemli bir merkez oluşturur.

Son yıllarda usta öğreticiler Meslek Lisesi ve Okul öncesi kurumlarda da kullanılmaya başlanmıştır. Ayrıca Orta Dereceli okullarda ders ücreti ile derse giren serbest vatandaşlar da bu kapsamda düşünülebilir.

Toplum kalkınmasında önemli katkıları olan ders ücreti ile çalışan usta öğrencilerin durumlarının iyileştirilmesi için harcanacak emeğin boşa gitmeyeceğine inanıyorum.

**657 SAYILI DEVLET MEMURLARI KANUNUNA BİR EK GEÇİCİ MADDE EKLENMESİ
HAKKINDA KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 657 sayılı kanuna aşağıdaki Ek Geçici Madde eklenmiştir.

Ek Geçici Madde 1 - Milli Eğitim Bakanlığı Yaygın Eğitim Kurumlarındaki öğretmen ihtiyacını karşılamak amacıyla bu kadrolara; Genel ve Katma Bütçeli Kuruluşların bütçe ödenekleri çerçevesinde 2001 yılı veya öncesinde ücretli usta öğretici statüsünde asgari 8 ay çalışmış olduğu ilgili kurum ve Sosyal Sigortalar Kurumu tarafından verilen belgelerle belgelendirilmiş olanlar bu kanunun yayımlandığı tarihten itibaren 30 gün içinde yazılı olarak müracaat etmeleri halinde 657 Sayılı Devlet Memurları Kanununda belirtilen genel ve özel şartları taşımaları, kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla 45 yaşından gün almamış bulunmaları, enaz ilköğretim (ilkokul ve Ortaokul) mezunu olmaları ve ihtiyaç duyulan illerde çalışmayı kabul etmeleri halinde 2001 yılı sonuna kadar Maliye Bakanlığınca kullanılabasına izin verilen genel idare hizmetleri kadrolarına yatırılmış olan sigorta primleri gün sayılarına göre "kadrolu usta öğretici" statüsünde atanmaları yapılır.

İlgililer, öğrenim durumlarına göre yükselebilecekleri tavanı aşmamak ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun Ek Geçici 1, 2 ve 3. maddeleri hükümleri dikkate alınarak derece ve kademeleri tesbit edilmek suretiyle Genel İdare Hizmetleri Sınıfına intibak ettirilirler.

Bu suretle Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı ile ilişkilendirilen personelin kazanılmış hak aylık derecelerinde değerlendirilmeyen geçmiş hizmetleri yürürlükteki hükümlere göre emekli keseneğine esas aylıklarında değerlendirilir.

Genel İdare Hizmetleri Sınıfında istihdam edilen kadrolu usta öğreticiler kurumlarındaki benzer öğretmenler gibi aylık akrrşılığı derse girer, zorunlu ek ders ve isteğe bağlı ek ders okuturlar, yarıyıl ve yaz tatillerinden faydalanırlar.

Söz konusu personele, bu Kanunun yürürlük tarihinden önceki çalışmaları için iş mevzuatına göre herhangi bir tazminat ödenmez, bu personelin kıdem tazminatına esas olan geçmiş hizmet süreleri 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu Hükümlerine göre emekli ikramiyelerinin hesabında dikkate alınır.

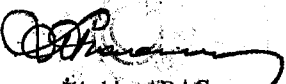
Bu suretle atanacak personelin Genel İdare Hizmetleri Sınıfına dahil boş kadrolara intibak ettirilmesinde uygun ünvan ve derece bulunmaması halinde 190 sayılı genel kadro ve usulü hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 9. maddesinin son fıkrası dikkate alınmaksızın ünvan ve derece değişikliği yapmaya Bakanlar Kurulu yetkilidir.

Maliye Bakanlığı, gerekli bilgi ve belgeleri istemeye ve uygulamaya ilişkin diğer esas ve usulleri tesbit etmeye yetkilidir.

Madde 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 3- Bu Kanun Hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Aşlı gibidir

İbrahim ARAC
Kanunlar ve Kararlar Müdürü